

Επίγειοι άγγελοι και ουράνιοι άνθρωποι: Πνευματική όασις μέσα στην έρημο της ζωής. Ιερά Μονή Αγίου Αντωνίου, Αριζόνα

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Θεωρούμε ευλογία από τον Θεό που μας αξίωσε, για ακόμη μια φορά, να συναντηθούμε και να συνομιλήσουμε με την μεγάλη αυτή ασκητική και πνευματική φυσιογνωμία, τον π. Εφραίμ της Μονής του Αγίου Αντωνίου στην έρημο της Αριζόνας. Συναντήσαμε, ο υποφαινόμενος, ο υιός μου Λαέρτης, και ο αδελφός μου Διονύσης, το Γέροντα την 16 Φεβρουαρίου, 2014. Η συνάντησή μας διήρκησε δύο σχεδόν ώρες, που ήταν για μας μια αποκάλυψη. Ήταν γεμάτος χαρά που μας είδε. Στο πρόσωπό του αποτυπωνόνταν η χάρη του Θεού, η γαλήνη, η ηρεμία η πνευματική του πείρα και η αγιοσύνη του. Τα γλυκύτατα λόγια που εξερχόταν από το στόμα του είχαν μια οσμή Χάριτος, ένα άρωμα πνευματική ζωής ενός πεπειραμένου αγίου Πατέρα της ορθοδοξίας. Μας μίλησε για τα παιδικά του χρόνια, για την πνευματική του ζωή γενικά, την ησυχία, την ερημική ζωή, την αγρυπνία και τις επισκέψεις του Χριστού. Επίσης, την συνομιλία του με τον θεό κατά την ώρα της προσευχής, καθώς και τις προσευχές που κάνει για όλο τον κόσμο. Μιλήσαμε για διάφορα πνευματικά θέματα που μαστίζουν τον άνθρωπο

σήμερα, για τον έλεγχο της συνείδησης, την ηθική, καθώς και για τα θανάσιμα αμαρτήματα του σημερινού ανθρώπου. Ζητούσαμε απαντήσεις σε προσωπικά ερωτήματα και προβλήματα, δικά μας και του κόσμου γενικά. από ένα πατέρα σοφό κατά Θεό.

Οι απαντήσεις του αποκάλυπταν την πνευματική του ωριμότητα και την εμπειρία του θεολογικού του στοχασμού, που έμπνευσε στις ψυχές μας ως λόγος Θεού. Αισθανθήκαμε ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια άγια μορφή, ιδιαιτέρως όταν αναφερόταν στις εμπειρίες που βίωνε με την προσωπική νοερά επικοινωνία με τον Θεό. Όλη η ζωή του είναι συμμετοχή στα παθήματα όλων των ανθρώπων, είναι συμπαθής προς τους θλιβομένους και τους πάσχοντες. Μερικές στιγμές, με τα λόγια του και την έκφρασή του μετέβαινε στο μυστήριο της αιωνιότητας. Έκφραζε ένα αίσθημα θεοπτίας, ότι βρίσκετε στην υπερβατικότητα. Μας νουθετούσε για την αγάπη, την πίστη, τις πνευματικές αρετές, την ηθική ζωή και για τον ρόλο της προσευχής στην τελειοποίηση της συμμετοχής του ανθρώπινου μικροκόσμου στη θέωση. Όσα ακούγαμε τα σκεπτόμασταν και προσπαθούσαμε να μπορούμε βαθειά στο νόημά τους.

Το ασύγκριτο χάρισμα της διακρίσεώς του, που τον διακρίνει ιδιαίτερα, μας μεταφέρει στο δικό μας πνευματικό βάθος. Τα λόγια του παρουσιάζουν γνώση εσωτερικής ζωής και σχέσης της ψυχής με το Θεό. Είναι λόγος πνευματικής πείρας και αλήθειας, λόγος καθωρισμένος από την άγια ζωή του. Παρατηρήσαμε τον στοχασμό του Γέροντα σχετικά με την πνευματική ζωή που διαχέει με μια αλημική δύναμη που μπορεί να προκύψει μόνο από μια συνείδηση ριζωμένη στο αντικείμενο της προσευχής. Αυτά που έχει βιώσει ο ίδιος, μας τα μετέφερε, που με τον τρόπο αυτό ανατρέφει τις δικές μας προσδοκίες.

Ο Γέροντας, ταπεινός, νεκρός από τα πάθη, βιώνοντας την αυταπάρνηση, με πόθο τη σωτηρία, φαίνεται σαν την κοσμική διάνοια η ίδια εμποτισμένη από την ενέργεια της Θείας Χάριτος που ερευνά το σύνολο της πραγματικότητας που περιβάλλει τον άνθρωπο και την αποσαφήνιση όλων των ανησυχιών της ανθρώπινης ύπαρξης, υπό το πρίσμα της ιερής γνώσης. Φαίνεται να είναι προικισμένος με την πνευματική δύναμη και να διεισδύει στην καρδιά και στην ουσία όλων των πραγμάτων, σε ένα ιδιαίτερο πνευματικό σύμπαν μορφής και έννοιας, ο οποίος διευκρινίζει με έναν πρωτοφανή τρόπο, σαν να ήταν κατοχυρωμένος με το θείο δώρο. Ο π. Εφραίμ έχει μια μοναδική ικανότητα να διεισδύει στην καρδιά, αποκαλύπτοντας νέες διαστάσεις που καταπλήτει τους ανθρώπους. Η διορατικότητά του σχετικά με την πνευματική ζωή διακρινόταν σε όλη τη συνομιλία μας.

Όλη αυτή την πνευματική του πείρα και ωριμότητα την μετάγγισε στον μαθητή

του π.Παΐσιο, Καθηγούμενο της Μονής του Αγίου Αντωνίου που και αυτόν τον διακρίνει η μεγάλη αγάπη για τον Θεό, η εμπειρία του θεολογικού στοχασμού, η αγιοπατερική ζωή και το χάρισμα της διακρίσεως.

Ο π. Παΐσιος, σαν χαρισματικός Πνευματικός Πατέρας, διδάσκει, νουθετεί, παιδαγωγεί και βοηθάει τα πνευματικά του παιδιά, που συρέουν καθημερινά για να αποκτήσουν με την εξομολόγηση ταπείνωση, υπακοή, μετάνοια και να τους οδηγήσει προς την Θέωση. Είναι μορφή ιεραποστόλου με εσωτερική και και εξωτερική ιεραποστολή. Κοντά του ζει κανείς την αγάπη του, την ανιδιοτέλειά του, την ακτημοσύνη του και την μεγάλη του ταπεινοφροσύνη. Πραγματικά είναι ποιμένας της Εκκλησίας με παραδείγματα και υποδείγματα ζωντανά.

Ο Γέροντας Παΐσιος έχει προσόντα και χαρίσματα, πνευματικότητα, διορατικότητα, έχει πολλαπλασιάσει τα τάλαντα της ψυχής του, και κατέχει το κάθε τι που συμβαίνει. Έχει την χάρη του Θεού, και την δωρεάν του αγίου πνεύματος. Έχει ένα έργο βαρύ, υπεύθυνο και υπόλογο, έργο θεανθρώπινο: Την ευθύνη την Ιεράς εξομολογήσεως που του εναποθέτει ο κόσμος την αιώνια ζωή του, το αιώνιο μέλλον του. Όταν εξομολογεί, έρχεται στη θέση του αμαρτωλού για να καταλαβαίνει τι ακριβώς συμβαίνει, αλλά και σαν μελετητής των γραφών, των πατέρων βλέπει μέσα από την γενικότητα τα προβλήματα και τα παραδείγματα τα οποία υπάρχουνε.

Και σαν διακεκριμένος Γέροντας, ευλογημένος και αγιασμένος προσεύχετε στο Θεό για τα προβλήματα που απασχολούν όλους τους ανθρώπους. Με τον λόγο του, ώριμος πνευματικός καρπός βιωμάτων, γίνεται αποδεκτός και αγαπητός από μικρούς και μεγάλους, που συμβουλεύει και καθοδηγεί. Βοηθάει, συμβουλεύει λύνει οικογενειακά, προσωπικά και επαγγελματικά προβλήματα. Είναι ένας άριστος εξομολόγος και παιδαγωγός μικρών και μεγάλων.

Σε αυτή, λοιπόν, τη μεγάλη μορφή εναποθέτησε ο Θεός την σωτηρία των ψυχών. Όταν εξομολογεί, ανάλογα με τις αμαρτίες δίνει και τα κατάλληλα επιτίμια όπως γονυκλισίες, νηστεία, προσευχή κλπ. Τα επιτίμια είναι το φάρμακο για το πάθος που είναι η ασθαινεία της ψυχής, και βοηθούν στην μετάνοια. Όταν ο Γέροντας δίδει επιτίμια έχει πολλή διάκριση. Πρώτα λαβαίνει υπ'όψιν του ποιός είναι ο άνθρωπος με την αμαρτία, πως αμάρτησε, και κάτω από ποιές συνθήκες. Επίσης, εξετάζει την επανάληψη του αμαρτήματος. Προμελέτησε ο άνθρωπος το αμάρτημα; Αμάρτησε από λάθος; Ποιά ήταν η διάθεση του αμαρτήσαντος την ώρα της αμαρτίας και πως αισθάνεται μετά το αμάρτημα. Έχει μετανοήσει; Ο π.Παΐσιος έχει την αρετή της διακρίσεως, δεν είναι αυστηρός ούτε επιεικής. Πάντοτε λαμβάνει υπ'όψιν του και την προαίρεση του αμαρτήματος. Ο ίδιος έχει μεγάλη φρόνηση και πολλούς οφθαλμούς, ώστε να βλέπει από παντού την διάθεση

της ψυχής. Δίνει έμφαση στην επανάληψη της αμαρτίας, έχει μακροχρονίσει ο άνθρωπος στην αμαρτία; Έχει αμετανοησία; Τι λέει η συνείδησή του;

Όλα αυτά γίνονται, με την Χάρι του Θεού, με τον διάλογο του π. Παΐσιου και του εξομολογουμένου. Ο Γέροντας δεν καταδικάζει τον άνθρωπο, αλλά την αμαρτία, βλέπει το κίνητρο του αμαρτήματος. Παίζει σπουδαίο ρόλο το πρόσωπό του ως πνευματικός. Μπροστά του όλοι κάνουν υπακοή, δείχνουν σεβασμό και αγάπη στο πρόσωπό του.

Στο σημείο αυτό, ο Γέροντας Εφραίμ, ο π. Παΐσιος και η συνοδεία των μοναχών, που όλο το εικοσιτετράωρο, δοξολογούν την Τριαδική Θεότητα, ζουν σωματικά μέσα στην καθαρότητα των αγγέλων γνωρίζοντας τα Θεία μυστήρια μέσα από την καθαρότητα και τον έρωτα προς το Θεό, βρίσκονται σε κατάσταση όμοια με των ασωμάτων αγγέλων. Αυτοί οι πατέρες «υψώνονται πάνω από κύλημα του χρόνου, γιατί δε ζούνε πια την αστάθεια της χρονικής βοής αλλά μένουν σταθερά μέσα στο Θεό με τις αρετές σ'όλη τη διαδρομή του χρόνου.» Υψώνονται στη σταθερότητα την αιώνια και άχρονη του Θεού γιατί έχει προσοικειωθεί η κτιστή τους ψυχή εσωτερικά την σταθερότητα με την αρετή. Στην Μονή του Αγίου Αντωνίου είναι μια εμπειρία απροσδιόριστης παρουσίας του Θεού, που ζει ο άνθρωπος στην πνευματική ανάβαση. Είναι σαν μια απαλή πνοή της αύρας που νιώθεις το Θεό. Είναι η ήρεμη κι απλή κατάσταση, η στερημένη από κάθε είδος και σχήμα, επειδή είναι η κατάσταση του ανθρώπου του υψωμένου πάνω από τα πάθη κι ακόμα πάνω από την γνώση.

Πράγματι, η κατάσταση αυτή είναι εμπειρία της αλήθειας. Οι Πατέρες της Μονής που έχουν φθάσει στην κατάσταση αυτή δεν θέλουν πια να χάσουν την εμπειρία της πληρότητας κατεβαίνοντας στην απασχόληση μ'ένα απομονωμένο και πεπερασμένο αντικείμενο. Αυτό δεν σημαίνει ότι μένουν αδιάφοροι προς όλα, αλλά ότι αγαπάνε όλα τα πράγματα κι όλους τους ανθρώπους μέσα στο Θεό. Δεν θέλουν πια να έχουν και να αγαπάνε τούτο η εκείνο το αντικείμενο στην κατάσταση χωρισμού, αλλά στην ενότητα μέσα στο Θεό. Βρίσκονται με το Θεό σε ειρήνη, και αυτό γιατί βρίσκονται με το Θεό χάρη σε μια κατάσταση που δεν την ταραίζουν τα πάθη.

Οι πατέρες της Μονής, απερίσπαστοι από βιοτικές μέριμνες και κοσμικούς θορίβους, με την άσκηση και την προσευχή, υπενθυμίζουν το σκοπό της ζωής. Αποτελούν υπόμνηση του αληθινού προορισμού του ανθρώπου. Εκεί μπορεί ο άνθρωπος να υπερβεί τα όρια της μικρής και σύντομης ζωής.

Αντιλαμβανόμαστε, ποιπόν, ότι η Ιερά μονή του Αγίου Αντωνίου είναι μια πνευματική όασις μέσα στην έρημο της ζωής. Οι άνθρωποι του ορθοδόξου

φρονήματος πηγαίνουν για πνευματική αναψυχή, για πνευματικό εφοδιασμό, να γνωρίσουν την ζωή, την αυθεντική πολιτεία, να εξομολογηθούν, να μεταλάβουν, να δουν τις μεταμεσονύκτιες, να δουν το μεγαλείο των ψυχών των αγίων αυτών ανθρώπων που είναι επίγειοι άγγελοι και ουράνιοι άνθρωποι.

Το γεγονός είναι ότι στην Ιερά Μονή Αγίου Αντωνίου, στην Αριζόνα, γνωρίζει κανείς για ποιό λόγο και ποιό σκοπό έχει η ύπαρξη και η ζωή του ανθρώπου, και με ποιό τρόπο μπορεί να φτάσει στον σκοπό. Εκεί αποκτάς την γνώση του προορισμού του ανθρώπου. Στο κόσμο έχουμε άγνοια του προορισμού μας. Ποιός είναι ο προορισμός του ανθρώπου στη γη; Με άλλα λόγια, ποιός είναι ο σκοπός, η ύπαρξη, η ζωή και ο βίος του ανθρώπου σε αυτό τον κόσμο.

Πράγματι, εκεί διδάσκεται η πίστις του ανθρώπου, η μετάνοια, η δικαίωσις και η εκτέλεσις παντός αληθού ηθικού και θεαρέστου έργου. Όλα αυτά ενεργούνται και κατορθώνονται δια της δυνάμεως και ενέργειας του Αγίου Πνεύματος. Εκεί, στην Μονή, η πίστις στηρίζεται στην μετάνοια, στην άφεση των αμαρτιών, στην κληρονομία της αιωνίου βασιλείας, της αυταπάρνησης. Η κατόρθωσις έργων υπερανθρώπων, επιτυχία του προορισμού δια της πίστεως. Κοντά στον Γέροντα εφραίμ και στον Γέροντα Παΐσιο βλέπεις τι είναι η προσευχή, η αναγκαιότητά της, το παράδειγμα της προσευχής εν ονόματι του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, πως εφαρμόζεται το «αδιαλείπτως προσεύχεσθε». Εκεί βλέπει κανείς την προσευχή της δοξολογίας, της ευχαριστίας και της δέησις και την αυτοσχέδια προσευχή. Έχοντας, οι μοναχοί, την αυτογνωσία, εξασκούν την αρετή της ταπεινοφροσύνης, την αρετή της μετανοίας, την αρετή της πίστεως, την αρετή της ευγνωμοσύνης και της ευχαριστίας, την μεγάλη αρετή της υπομονής, αξασκούν την αρετή της επιεικειάς, απέχουν από του να καταλαλούν και να κατακρίνουν. Εκεί βλέπουμε τους όρους της αληθινής μετάνοιας.

Κατακλείοντας αυτήν την σύντομη εμπειρία θα ήθελα να σημειώσω ότι οι Θείες δυνάμεις που βρίσκονται γύρω από την ψυχή του Γέροντα Εφραίμ και που ο νους του τις συλλαμβάνει, που δεν είναι υποταγμέος στις αισθήσεις της απόλαυσης, είναι τα αγγελικά τάγματα. Οι Θεϊκές δυνάμεις βρίσκονται γύρω από την ψυχή του γέροντα όπως γύρω από την Εικόνα του Βασιλλεως Θεού.

Νικόλαος Α. Μωραΐτης. Ph.D.

Καλιφόρνια 2014

Πηγή: artoklasia.blogspot.ca